

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **S. - K. v B.**, IČO: X., proti povinnému: **M. H., nar. X., V. pre vymoženie pohľadávky a trov exekúcie**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 37 Er 1161/2006, o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky z 15. novembra 2012 proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II zo 14. januára 2010, č. k. 37 Er 1161/2006-17 a uzneseniu Krajského súdu v Bratislave z 15. decembra 2011, č. k. 20 CoE 512/2010-24, takto

r o z h o d o l :

Napadnuté uznesenie Krajského súdu v Bratislave z 15. decembra 2011, č. k. 20 CoE 512/2010-24 v spojení s uznesením Okresného súdu Bratislava II zo 14. januára 2010, č. k. 37 Er 1161/2006-17 sa **z r u š u j ú** a vec sa **v r a c i a** Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e :

Okresný súd Bratislava II vydal 24. marca 2006 poverenie na vykonanie exekúcie na základe rozhodnutia o priestupku Okresného riaditeľstva PZ ODI Bratislava II, č. ORP-729/OBCP-2003-V-II zo dňa 23. septembra 2003.

Na základe podnetu súdneho exekútora na zastavenie exekúcie Okresný súd Bratislava II uznesením z 23. októbra 2009, č. k. 37 Er 1161/2006-16 exekúciu v zmysle § 57 a § 58 ods. 1 Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) zastavil.

Okresný súd Bratislava II, ako súd prvého stupňa uznesením zo 14. januára 2010, č. k. 37 Er 1161/2006-17 zaviazal oprávneného zaplatiť súdnemu exekútorovi Mgr. V. U. trovy za výkon exekučnej činnosti vo výške 47,80 eur do troch dní

od právoplatnosti tohto uznesenia. Rozhodol tak v súlade s § 196 a § 200 ods. 2 Exekučného poriadku, v spojení s vyhláškou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 288/1995 Z. z. o odmenách a náhradách súdnych exekútorov.

Na odvolanie oprávneného v časti náhrady trov exekúcie Krajský v Bratislave, ako súd odvolací, uznesením z 15. decembra 2011, č. k. 20 CoE 512/2010-24 uznesenie okresného súdu vo výroku o trovách exekúcie potvrdil.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že exekučné konanie je pokračovaním súdneho výkonu rozhodnutia. Z obsahu spisu mal preukázané, že predmetné exekučné konanie začalo dňa 10. februára 2006 podaním návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie na základe exekučného titulu – rozhodnutie o priestupku č. p. ORP-729/OBCP-2003-V-II zo dňa 23. septembra 2003, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 23. septembra 2003 a vykonateľnosť dňa 8. októbra 2003. Trojročná lehota v zmysle ust. § 88 ods. 1 zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch, počas ktorej možno tento exekučný titul vykonať, uplynula dňa 8. októbra 2006. Súdny exekútor dňa 17. januára 2008 doručil súdu podnet na zastavenie exekúcie. Súd exekúciu zastavil uznesením zo dňa 23. októbra 2009 a samostatným uznesením zo dňa 14. januára 2010 uložil povinnosť oprávnenému platiť trovy exekúcie.

Odvolací súd poukázal v odôvodnení na ust. § 196, § 203 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku a uviedol, že v danom prípade došlo k zastaveniu exekúcie z dôvodu uplynutia trojročnej prekluzívnej lehoty na vykonanie exekúcie. V prípade, že k zastaveniu dôjde pre preklúziu (zánik práva), teda k neúčinnosti exekučného titulu, nemožno vyvodiť, že k preklúzii došlo zavinením povinného, pretože na plynutie zákonných lehôt nemá povinný vplyv. Otázku, z koho zavinenia došlo k zastaveniu konanie, súd môže posudzovať len procesne a z procesného hľadiska zásadne platí, že k zastaveniu konania došlo zavinením oprávneného, ktorý podal návrh na začatie konania a exekučný titul ním predložený sa stal neúčinný. K zastaveniu konania teda jednoznačne nedošlo pre správanie sa povinného. Odvolací súd zdôraznil, že oprávnený, ktorý podal návrh na vykonanie exekúcie až po uplynutí viac ako dvoch rokov od právoplatnosti exekučného titulu, mal možnosť ovplyvniť dĺžku trvania exekúcie, a teda od začiatku exekučného konania niesol riziko neúspechu exekúcie pre prípad uplynutia trojročnej prekluzívnej lehoty spojenej s jeho právom na zaplatenej dlžnej sumy skôr, než dôjde k jej vymoženiu. Na druhej strane exekútor

vyvíjal exekučnú činnosť, a hoci táto bola v konečnom dôsledku neúspešná pre stratu účinnosti exekučného titulu, patrí mu za túto činnosť odmena, ktorú musí znášať oprávnený.

Odvolaací súd poukázal aj na to, že proces rozhodovania o trovách exekúcie podľa Exekučného poriadku je odchylný od procesu rozhodovania o trovách exekúcie podľa O. s. p. Ust. § 203 Exekučného poriadku rieši len vzájomný vzťah súdneho exekútora a oprávneného. Cieľom tejto úpravy je zabezpečiť právo exekútora na náhradu nevyhnutných trov exekúcie i v tých prípadoch, v ktorých možnosť uspokojenia na povinnom bola zmarená tým, že došlo k zániku práva oprávneného ako v danej veci.

Na podnet oprávneného podal proti uvedeným uzneseniam okresného súdu a krajského súdu mimoriadne dovolanie generálny prokurátor Slovenskej republiky. Obe rozhodnutia navrhol zrušiť a vec vrátiť Okresnému súdu Bratislava II na ďalšie konanie. Ako dovolací dôvod namietal nesprávne právne posúdenie veci podľa § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p. Uviedol, že súd môže uložiť oprávnenému nahradiť nevyhnutné trovy exekúcie podľa § 203 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku len v prípade, ak dôjde k zastaveniu exekúcie jeho zavinením, alebo z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Uvedené zákonné ustanovenie upravuje výnimku zo zásady zakotvenej v § 197 Exekučného poriadku, v zmysle ktorej náklady na výkon exekučnej činnosti uhrádza povinný. Použitie tohto ustanovenia prichádza do úvahy iba v prípade splnenia zákonných predpokladov, a to, že exekučné konanie bolo zastavené zavinením oprávneného a existuje príčinná súvislosť medzi zavinením oprávneného a zastavením exekúcie, alebo ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie. Uviedol, že v predmetnej veci nebol splnený žiaden zákonom ustanovený predpoklad, a preto nebol dôvod na použitie uvedenej výnimky. Generálny prokurátor Slovenskej republiky zaujal názor, že pokiaľ oprávnený podal včas návrh na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jeho procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty určenej na jeho vykonanie. Oprávnený nemohol postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto konania ovplyvniť. Okrem toho, ak súd zistí stratu účinnosti exekučného titulu, je povinný z úradnej moci exekúciu zastaviť. Náhradu nevyhnutných nákladov na vykonanie exekúcie možno uložiť oprávnenému podľa § 203 ods. 2 Exekučného poriadku vtedy, ak dôjde k zastaveniu exekúcie z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov

exekúcie. Nedostatok majetku povinného na náhradu trov exekúcie však musí byť v exekučnom konaní preukázaný. Generálny prokurátor Slovenskej republiky vyslovil názor, že ak márne uplynie prekluzívna lehota na nútený výkon rozhodnutia, povinnému nemožno uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie súdnemu exekútorovi. Oprávnenému nemožno uložiť nahradiť trovy exekúcie súdnemu exekútorovi len preto, že podal návrh na vykonanie exekúcie. Vždy treba skúmať, či oprávnený procesné zaviniť zastavenie exekúcie a aj mieru jeho zavinenia. Procesné zavinenie oprávneného nemožno založiť na jeho úkone - podaní návrhu na vykonanie exekúcie. Riziko neúspechu musí znášať súdny exekútor v prípade ak povinnosť nahradiť trovy exekúcie nemožno uložiť povinnému ani oprávnenému.

Oprávnený sa s obsahom mimoriadneho dovolania stotožnil.

Súdny exekútor a povinná sa k mimoriadnemu dovolaniu nevyjadrili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o mimoriadnom dovolaní (§ 10a ods. 3 O. s. p.) po zistení, že tento opravný prostriedok podal včas generálny prokurátor Slovenskej republiky (§ 243g O. s. p.) na základe podnetu orgánu konajúceho v mene oprávneného (§ 243e ods. 1 a ods. 2 O. s. p.), a že je prípustné (§ 243f ods. 2 O. s. p. a contrario), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243a ods. 3 O. s. p.) preskúmal napadnuté uznesenie a dospel k záveru, že mimoriadne dovolanie je dôvodné.

Generálny prokurátor Slovenskej republiky v mimoriadnom dovolaní ako dovolací dôvod uviedol, že napadnuté uznesenia súdov nižšieho stupňa v časti o trovách exekúcie spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery.

Podľa § 196 veta prvá Exekučného poriadku, za výkon exekučnej činnosti podľa tohto zákona patrí exekútorovi odmena, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času.

Podľa § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, náklady podľa § 196 uhrádza povinný.

Podľa § 200 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku, trovami exekúcie sú odmena exekútora, náhrada hotových výdavkov a náhrada za stratu času pri vykonaní exekúcie (§ 196). Oprávnený a exekútor majú nárok na náhradu trov potrebných na účelné vymáhanie nároku. Ak súd rozhodne o zastavení exekúcie, rozhodne aj o tom, kto a v akej výške platí trovy exekúcie.

Podľa § 203 ods. 1 a ods. 2 Exekučného poriadku, ak dôjde k zastaveniu exekúcie zavinením oprávneného, súd mu môže uložiť nahradenie nevyhnutných trov exekúcie. Ak sa exekúcia zastaví z dôvodu, že majetok povinného nestačí ani na úhradu trov exekúcie, znáša ich oprávnený. To neplatí, ak ide o vykonanie exekúcie na vymoženie pohľadávky na výživnom. V takomto prípade znáša trovy exekúcie súd; súd nemá právo na náhradu trov exekúcie, ktoré platil.

Ustanovenia § 196 a § 197 Exekučného poriadku upravujú zásadu, že odmenu patriacu súdnemu exekútorovi za výkon exekučnej činnosti, náhradu jeho hotových výdavkov a náhradu za stratu času uhrádza povinný. Len výnimočne, ak dôjde k zastaveniu exekúcie, môže súd uložiť oprávnenému, aby nahradil trovy exekúcie. Súd však zväží, ktoré trovy potreboval oprávnený na účelné vymáhanie nároku a či mohol pri náležitej opatrnosti predvídať dôvod zastavenia exekúcie (§ 203 ods. 1 Exekučného poriadku). Ustanovenie § 203 Exekučného poriadku vo svojom texte teda umožňuje súdu pri zastavení exekúcie prelomiť zásadu zakotvenú v § 197 ods. 1 Exekučného poriadku, že trovy exekúcie uhrádza zásadne povinný, a oprávňuje ho uložiť povinnosť nahradiť trovy exekúcie oprávnenému. Predpokladom takéhoto postupuje určitá forma procesného zavinenia oprávneného.

V predmetnej veci nebol splnený žiadny z uvedených zákonných predpokladov, teda nebol splnený ani dôvod pre použitie citovanej výnimky. Pod zavinením oprávneného v zmysle § 203 ods. 1 Exekučného poriadku treba rozumieť také porušenie procesných

predpisov zo strany oprávneného, ktoré má za následok buď neodôvodnený vznik trov exekúcie, alebo také jeho konanie (úkony), ktoré by spôsobilo zastavenie exekúcie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky sa stotožňuje s názorom generálneho prokurátora, podľa ktorého, pokiaľ oprávnený podal včas návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie, neprichádza do úvahy jeho procesné zavinenie na zastavení exekúcie z dôvodu straty účinnosti exekučného titulu v dôsledku uplynutia prekluzívnej lehoty, určenej na jeho vykonanie. Oprávnený skutočne nemohol nijako ovplyvniť postup súdu vo vykonávacom konaní, resp. postup súdneho exekútora v exekučnom konaní, ako i dĺžku trvania tohto postupu, teda ani prípadné vykonanie exekučného titulu do straty jeho účinnosti v priebehu konania. Navyše súd by mal ex offo povinnosť exekúciu zastaviť, ak by v priebehu konania zistil stratu účinnosti exekučného titulu.

Vychádzajúc z uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že rozhodnutia krajského, ako aj okresného súdu o trovách exekúcie, spočívajú na nesprávnom právnom posúdení veci. Generálny prokurátor Slovenskej republiky preto dôvodne podal mimoriadne dovolanie podľa § 243e O. s. p. v spojení s § 243f ods. 1 písm. c/ O. s. p., keďže to vyžadovala ochrana práv a zákonom chránených záujmov účastníka konania a túto ochranu nebolo možné dosiahnuť inými právnymi prostriedkami. Rovnaký právny záver prijal už Najvyšší súd Slovenskej republiky aj vo viacerých svojich rozhodnutiach riešiacich obdobnú právnu problematiku (porovnaj napr. sp. zn. 3 MCdo 11/2009, 4 MCdo 11/2008, 5 MCdo 20/2011, 6 MCdo 4/2010, 7 MCdo 13/2011).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto rozhodnutie krajského súdu a rovnakou vadou postihnuté rozhodnutie okresného súdu podľa § 243i ods. 2 O. s. p. v spojení s § 243b ods. 3 O. s. p. zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd prvého stupňa aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania v zmysle § 243d ods. 1 O. s. p.

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3:0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 14. augusta 2013

JUDr. Darina Ličková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia. Hana Segečová